

Audiokwaliteit, stabiliteit en de samenwerking met diverse hardware zijn prima in orde

ziet er nog min of meer hetzelfde uit als in vorige versies, maar is duidelijk frisser gemaakt. Net als vroeger is het nog steeds mogelijk om Virtual DJ een compleet ander uiterlijk te geven door middel van skins, maar die resizen nu automatisch, waardoor er niet meer voor elke schermresolutie een andere skin nodig is. De interface is cleaner en vooral scherper dan vroeger (en die van de concurrentie): het ondersteunt bijvoorbeeld de nieuwe Retina displayschermen van Apple computers.

Allesvreter

Qua functionaliteit is het pakket grotendeels hetzelfde gebleven. Nog makkelijker geworden is het aansluiten en herkennen van controllers, soundkaarten draaitafels met tijdcode en al dat soort technische zaken. Daarin blonk Virtual DJ al uit, maar alles is nog een stukje eenvoudiger geworden, en het blijft mij verbazen hoe flexibel en gebruikersvriendelijk het pakket tegelijkertijd is geworden. Standaard worden meer dan tweehonderd apparaten herkend, en je hoeft dus niet steeds mappings te downloaden, zoals bij veel andere pakketten.

Een cd-speler zonder geluidskaart, eentje met geluidskaart, een firewire-soundkaart met zes outputs, een usb-dj-controller met geluidskaart; ik heb het allemaal proberen aan te sluiten, in verschillende combinaties (dus bijvoorbeeld deck 1 en 4 via de mixer van de controller, deck 2 via de cd-speler audio, en deck 3 via firewire, maar dan gecontroleerd door een andere midicontroller).

Hoe bont ik het ook maakte, het pakket gaf geen krimp. Het herkent niet alleen meteen alle aangesloten apparatuur, maar heeft daar ook de mappings voor paraat, vraagt aan welk deck of aan welke outs van de mixer het moet worden toegewezen en gebruikt zonder enig probleem allerlei protocollen door elkaar. Er zullen vast wel beperkingen zijn, maar ik ben ze niet tegengekomen. De frustratie die ik bij veel andere pakketten bijna zonder uitzondering meemaakte (niet of niet goed herkennen van apparatuur, niet kloppende mappings, krakemikkige audio of nodeloos omslachtige procedures) is hier afwezig.

Lekker clean

Qua lay-out is het programma erop vooruitgegaan. Alle info over hotcues et cetera is nu naar de rand van het scherm verplaatst, dus de decks zien er lekker clean uit. Je linkerdeck is blauw, je rechterdeck rood, de mixer met 3-bands eq- volume- en crossfaders zit in het midden en de bedieningsknoppen zit-

ten onder de virtuele platter. Bovenin lopen beide waveforms zo dat je ook kunt zien of je tracks in sync lopen. Die nieuwe clean look is erg prettig om mee te werken.

De waveforms kunnen ook in de dj-mixer van boven naar beneden lopen: dan zit je in Scratch mode. In deze mode heb je meteen ook een hele berg scratch-opties, zoals Clone Deck, waarbij je linker- en rechterdeck hetzelfde worden (een om te laten lopen, een om met dezelfde track of beat mee te scratchen). Ook fijn is de Mute Reverse-functie, die bij elke backscratch het volume dichtdraait, wat je normaal natuurlijk ook zelf met de crossfader kunt doen. Door al deze handigheidjes wordt het scratchen met een controller weer wat geloofwaardiger dan voorheen. Aan de randen naast je decks vind je de hotcue-, effect- en loop-secties. In theorie kun je zo veel hotcues instellen als je wilt, maar het scherm in Virtual DJ kan er maar zes per deck laten zien.

Qua effecten is het pakket er wel op vooruitgegaan: in versie 7.4 waren er een paar die echt gewoon niet lekker klonken. Dat is opgelost, maar het blijven een beetje standaard dingen (reverb, delay, flanger, phaser, distortion). Niet slecht, maar de concurrentie heeft het echt wel een stuk beter voor elkaar. Mac-gebruikers moeten het ermee doen, maar zoals ook in de review van versie 7.4 al aangestipt, ondersteunt Virtual DJ voor Windows het vst-protocol. Dus laat die standaard effecten dan voor wat ze zijn en gebruik lekker de duizenden vst-effecten!

Ook de looper werkt probleemloos, met een goede autoloop-functie, en alle standaard in- en outknoppen. Je kunt zelfs een loop-lengte instellen en die loopselectie dan door de hele track heen bewegen en inschakelen wanneer je wilt. Gaaf!

Broadcast en browser

Er is verder een ingebouwde broadcast-functie, waar je via Shoutcast of Icecast kunt uitzenden, of je kunt via de eigen Virtual DJ-site podcasts maken (afhankelijk van de versie die je hebt). Verder zijn veel zaken grondig onder handen genomen, zoals de browser, waar ik de vorige keer niet al te enthousiast over was. Ik prefereer nog steeds de Traktor browser, maar deze versie is wel een stuk verbeterd qua overzichtelijkheid en mogelijkheden. Zo is er de mogelijkheid om Serato Crates te gebruiken en allerlei vormen van smart playlists.

Inmiddels worden er ook al add-ons geschreven voor de database van Virtual DJ, zoals My Library, waarmee je een hele berg krachtige tools tot je beschikking krijgt om je bibliotheek live te updaten. Da's wel gaaf

Inhaalmanoeuvres

Het duurde even, maar eindelijk is Virtual DJ versie 8 dan toch uit. Moeten de makers van Traktor, Serato en andere concurrenten zich zorgen gaan maken?

door Ruud Lekk > ruud@interface.nl

bijna af-bericht. Maar zie daar, net als de Waldorf synths uiteindelijk wel in de winkel kwamen te liggen, is ook Virtual DJ 8 inmiddels klaar en leverbaar.

Outsider

Ik moet bekennen een zwak te hebben voor het pakket, en met name hoe het in de markt gezet wordt. Voor kleine gebruikers

gratis of goedkope versies, die toch prima werken; betaalbare pro-versies, gratis updates en vooral: denken vanuit de klant; iets wat je weinig ziet bij softwarebedrijven.

Een mooi voorbeeld is de mededeling die je krijgt voordat je Virtual DJ 8 gaat downloaden. Atomix waarschuwt heel eerlijk dat het pakket in principe stabiel draait, maar dat het nog wel nieuw is en nog steeds continu wordt geüpdate. Het advies is zelfs om, als je een belangrijke dj-gig hebt, gewoon nog even Virtual DJ 7.4 te gebruiken als je 100% zeker wilt zijn dat alles goed gaat. Hoeveel softwarebedrijven zijn zo eerlijk over hun product? Alleen al door

dit soort kleine dingen verdient Atomix gewoon een pluim, al zou het natuurlijk de gewoonte zaak van de wereld moeten zijn.

Helemaal nieuw

Goed, Virtual DJ 8 dus. Over versie 7.4 hebben we in Interface 170 nog uitgebreid geschreven, en de voornaamste kritiek was dat het weliswaar prima werkte, maar vaak overkwam als een verzameling losse uitbreidingen rond een oudere kern en daardoor een beetje als los zand aan elkaar hing. Virtual DJ 8 is helemaal 100% nieuw: de code is nieuw en de volledige 32-bits audio-engine is nieuw: het is dus geen opgefroste versie van versie 7.x. Het uiterlijk is ook opgefroist; er zijn wat functies toegevoegd en er is vooral een hele berg editors bijgekomen, waardoor je in principe geen gebruik meer zou hoeven te maken van externe software.

Laten we beginnen met het uiterlijk. Dat

SPECIFICATIES

- volledige 32-bit audio-engine
- compatible met 210 controllers
- ongelimiteerd aantal decks
- Sandbox-mode
- ongelimiteerde sampler
- 7 ingebouwde audio-editors
- broadcastmogelijkheid
- content direct downloaden via abonnement
- skins nu resizeable
- 5 typen effecten

Hoe bont ik het ook maakte, het pakket gaf geen krimp

>> gedaan; alles in de database is dynamisch, dus een verandering op een plek wordt meteen doorgevoerd op alle plaatsen. Ook de sampler is aangepakt qua uiterlijk, en ziet er nu voornamelijk uit als een folder en niet meer als losse knopjes. Werkt een stuk overzichtelijker voor grote hoeveelheden, want hij is nu ook onbeperkt in het aantal te gebruiken samples.

Nieuw?

Tot dusverre hebben we het alleen gehad over verbeteringen en kleine veranderingen, maar een grote update als deze heeft natuur-

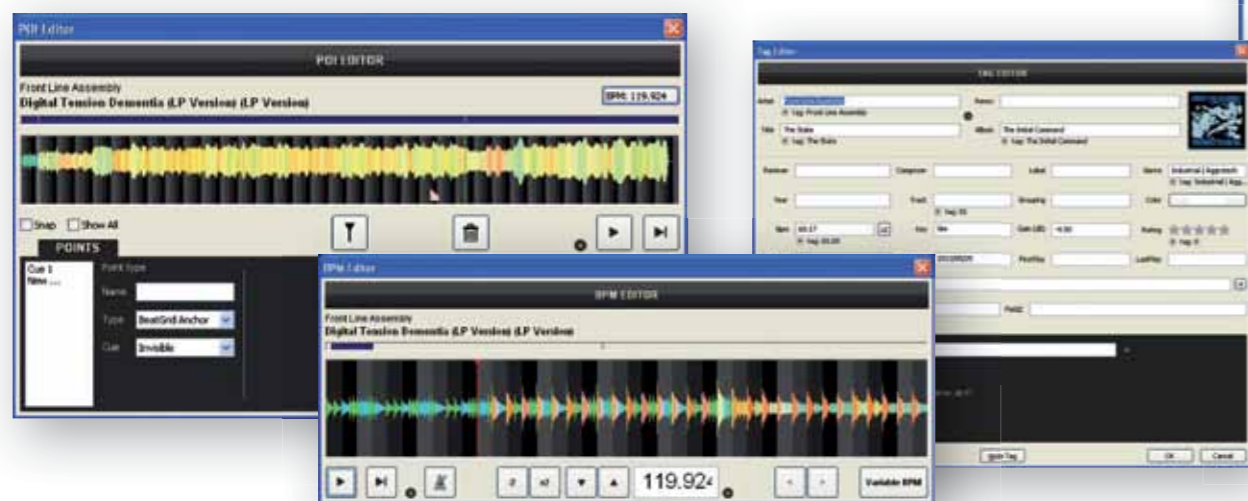
lijk ook echte nieuwigheden. Een daarvan is Sandbox mode. Zet dit aan, en je kunt op je hoofdtelefoon al horen hoe een mixovergang gaat klinken zonder dat die daadwerkelijk op de main-outs hoorbaar is. Een soort testmode dus, waar je kunt kijken of een bepaalde combinatie wel werkt voor je 'm daadwerkelijk zo gaat mixen. Soms erg handig, maar niet echt wereldschokkend.

De grootste vernieuwing is de toevoeging van een aantal ingebouwde editors, waarmee je allerlei audiorelateerde taken kunt uitvoeren die normaal eerder in een daw te vinden zijn. Op zich is dat geen slecht idee: veel dj's hebben misschien helemaal geen editsoft-

ware als ze geen producer zijn, en het kan handig zijn om al dit soort zaken via een type interface te leren in plaats van steeds verschillende programma's te moeten opstarten. Het gevaar is echter dat een externe editor altijd beter, logischer en uitgebreider is; zo blijft dit toch wel een mooi gevalletje 'schoenmaker, blijf bij je leest'. En ga je als dj echt tijdens de set live audio editen?

Editplezier

De tag-editor gebruik je om – je raadt het al – je mp3-tags te bewerken. Dat doe je dus niet onder het draaien, maar het is wel handig

als onderdeel van het pakket zelf. Externe editors zijn uitgebreider, maar dit in het programma kunnen doen in directe verbinding met de main database is ook wat waard.

Met de bpm-editor kun je je beatgrids aanpassen. Het pakket detecteert weliswaar zelf tempo's en maakt beatgrids aan, maar die kloppen niet altijd. Je kunt hier met de hand grids editen, maar het is wel lastig om de precieze plek te selecteren omdat in deze en andere editors de transport controls erg onnauwkeurig zijn. Dat kan beter!

Ook de track cleaner heeft met dit probleem te maken. Hiermee verwijder je geen tikken of ruis zoals bij een audio cleaner in een echte editor, maar je haalt hier stukken van een track weg die je niet wilt (basic knip- en plakwerk dus), of je kunt stukken censureren door ze te reversen, een probleem wat je in Nederland niet zo snel zult hebben.

De sample editor laat je samples editen, maar op een heel basaal niveau: start- en eindpunt, gain en mode kun je veranderen (one shot of loop), en dat is het wel. De video-editor is van hetzelfde niveau: je kunt hier clips aan een song toewijzen en text overlays bij songdelen passen (bijvoorbeeld voor karaoke, waar Virtual DJ ook zeer geschikt voor is, dankzij z'n video playback-mogelijkheden), maar dat is het dan ook wel.

De POI-editor laat je de *points of interest* aanpassen. Virtual DJ heeft die term geleend van navigatiesoftware voor alle markers die in de software worden geplaatst, dus cuepoints, loops, sample markers, beatgrid markers, et cetera. Een editor daarvoor is geen slecht idee, maar ook hier is het lastig

te manoeuvreren naar de precieze punten.

De automix editor laat je ten slotte automixmarkers zetten in tracks, waarmee je zelf een automix kunt maken als je zelf even niet achter de virtuele draaitafels wilt staan. Het succes daarvan hangt erg af van het soort tracks dat je wilt mixen, maar kan verrassend goed uitpakken.

Bij de tijd

Installatie en set-up zijn in een vloek en een zucht gedaan. Als het pakket je songs nog moet analyseren duurt dat even, maar ben je al Virtual DJ-gebruiker, dan kun je direct aan de gang. De verbeterde database zoekt een stuk makkelijker en logischer en verder werkt het eigenlijk allemaal zoals het was. Audiokwaliteit, stabiliteit en de samenwerking met allerlei hardware is prima in orde, en het valt nu vooral op dat het pakket veel meer een eenheid is dan voorheen. De interface ziet er een stuk beter uit, en eigenlijk alleen daarvoor is de update al de moeite waard.

De eq's klinken trouwens ook een stuk beter. Verder is er een abonnementenservice om ter plekke muziek te downloaden naar de Virtual DJ database, maar die heb ik niet getest en ik weet niet of die in Nederland überhaupt werkt. Het zou een geschenk uit de hemel kunnen zijn voor dj's in het bruiloften en partijencircuit, hoewel het aanbod natuurlijk wel Amerikaans is en je carnavalskrakers waarschijnlijk tevergeefs zult zoeken.

De editors zijn een leuk idee, maar werken in de praktijk matig omdat het zo lastig scrollen is door de tracks in Edit mode. Misschien

INFO

- **prijs excl:** Home User (zonder hardware controller) gratis Advanced Home User (met hardware controller) \$ 40 tot \$ 199 Pro User Infinity € 254,99 of € 16,99 per maand
- **distributie:** Atomix Productions online
- **internet:** www.virtualdj.com

dat dit nog wel in updates verholpen zal worden. Vooralnog zijn ze basic, maar voor veel taken goed genoeg. De Sandbox mode is een interessant idee, dat ook nog iets verder uitgewerkt kan worden om echt bruikbaar te zijn. Dat idee krijg ik sowieso bij veel functies: ze zijn er, ze werken, maar er zit meer in. Iets voor de komende updates, lijkt me.

Is het pakket 'bij' vergeleken met de concurrentie? Zeker, alleen niet op het gebied van de effecten; dat blijft een beetje de zwakke plek. Maar op veel andere gebieden laat het de concurrentie mijlenver achter zich, met name op het gebied van gebruikers-comfort, flexibiliteit en het uiterlijk; als je daar tenminste het goede scherm voor hebt.

Conclusie

De nieuwe versie van Virtual DJ heeft een tijd op zich laten wachten, maar is de moeite meer dan waard. Een compleet nieuwe versie die eigenlijk op alle fronten is verbeterd en die een aantal interessante extra's biedt, waarvan sommige beter gelukt zijn dan andere. De effecten zijn nog steeds niet om over naar huis te schrijven, maar verder kun je als serieuze digitale dj (zowel beginner als pro) nauwelijks nog om Virtual DJ heen. ■

HET OORDEEL

- +** • zeer compleet en stabiel
- goede ondersteuning
- • editors hebben nog wat werk nodig
- effecten kunnen beter